

ALATI ZA REFLEKSIJU O KVALITETI NASTAVNIKA

Naziv

REFLEKSIJA POMOĆU SLIČICA

Cilj

Cilj je ovoga alata potaknuti refleksiju o implicitnom poimanju kvalitete nastavnika i to odabiranjem sličice koja predstavlja metaforu dobrog nastavnika.

Ciljna skupina

Ciljna skupina za ovaj alat može varirati. Alat se može koristiti u grupi nastavnika, metodičara, studenata u inicijalnom obrazovanju, ravnatelja i kreatora politika u obrazovanju (i u mješovitim grupama) u institucionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj sredini.

Minimalni broj sudionika u grupi je 6, maksimalni broj nije određen.

Sažetak/opis

Sudionici biraju jednu iz niza slikovnih kartica. Svaki sudionik bira karticu koja po njegovu/njezinu mišljenju predstavlja kvalitetu nastavnika. Slikovna kartica služi kao metafora kvalitete nastavnika.

Sudionici započinju diskusiju o odabranoj kartici; objašnjavaju zašto su izabrali određenu karticu i tako započinju diskusiju o kvaliteti nastavnika.

Metodologija

Faza 1

Facilitator stavlja na stol niz različitih slikovnih kartica. Slike prikazuju različite situacije (stvarne situacije, svakodnevni život, sport, umjetnost, prirodu, školske situacije,...). Facilitator poziva sudionike da odaberu jednu karticu. Nakon što odaberu karticu, sudionici nastavljaju aktivnost u grupama gdje objašnjavaju zašto su odabrali određenu sliku(e), što se po njihovu mišljenju njome nastoji prikazati i koje su kvalitete nastavnika prikazane na slici.

Faza 2

U sljedećoj fazi u grupi se diskutira o elementima kvalitete koje su istaknuli različiti sudionici. Tijekom diskusije se odgovara na sljedeća pitanja:

- Koje kvalitete su sudionici istaknuli?
- Koje emocije su uključene?
- Koje vrste kvaliteta se mogu identificirati (npr. vještine, stavovi i sl.)
- Kakve su razlike među sudionicima?

Identifying Teacher Quality

- Mogu li se te razlike dovesti u vezu s razlikama u prethodnom iskustvu i sl. (npr. vrsta škole, uloga, nacionalnost, spol, dob, iskustvo, kulturno nasljeđe itd.)?

Faza 3

Sve kvalitete koje su spomenute u grupama prikazuju se u zajedničkom popisu. Odabirom 10 kvaliteta koje su po njihovu mišljenju najvažnije sudionici daju prioritet određenim kvalitetama. Zajednički popis može poslužiti za izradu zajedničkog "standarda" (ta mogućnost će ovisiti o koherentnosti popisa: postoji li zajednička lista osnovnih kompetencija koja je zajednička velikoj većini sudionika?)

Faza 4

U posljednjoj fazi sudionici odgovaraju na pitanja o tome kako se oni uklapaju u zajednički popis temeljnih kompetencija i kako će ovo iskustvo utjecati na njihove planove za profesionalni razvoj.

Varijacije

Uporaba metode može varirati na sljedeće načine:

- Metoda se može modificirati u osobnu/konfrontirajuću, tako da se koriste različita uvodna pitanja: "Odaberite sliku koja najbolje predstavlja Vaše viđenje profesionalne kvalitete".
- Slikovne kartice se mogu rabiti i kao uvod u aktivnost i kao način za međusobno upoznavanje.
- Metoda se može koristiti za diskusiju o različitim temama: Koja slika predstavlja dobru školu, Vaš tim, Vas osobni karakter...?
- Kada se koriste karte koje su povezane s razrednom situacijom, može se postaviti sljedeće pitanje: Što slijedi?. Odgovor se može prodiskutirati ili odigrati u kratkoj igri po ulogama.

Ako je u Fazi 3 prevelik broj sudionika u grupi, zajednička lista se može izraditi na sljedeći način:

- započeti s radom u parovima; sudionici u paru izrađuju zajedničku listu od 5 najvažnijih kvaliteta nastavnika a na temelju slike koju je svatko odabrao i diskusije opisane u Fazi 2
- dva para zajednički uspoređuju svojih 5 najvažnijih kvaliteta. Zadatak im je izraditi popis od 5 zajedničkih najvažnijih kvaliteta.
- dvije grupe od po 4 sudionika formiraju grupu od 8 s namjerom da usporede svojih 5 najvažnijih kvaliteta i da navedu 5 zajedničkih najvažnijih kvaliteta itd., sve dok se ne uključi cijela grupa. Kada je grupa u posljednjim koracima aktivnosti prevelika, u pregovorima mogu sudjelovati pregovarači-predstavnici svake grupe.

Prethodna iskustva/teorija

U mnogim alatima za refleksiju naglasak je na verbalnom pristupu: čitanju, pisanju, diskusiji ili usmenim prezentacijama. Takvi pristupi koji su orijentirani na jezičnu uporabu često potiču kognitivne i analitičke procese.

Identifying Teacher Quality

Uporaba slika može potaknuti refleksiju uporabom različitih osjetila. Uporabom slikovnih kartica sam početak aktivnosti obojen je vlastitim emocijama, uvjerenjima i iskustvima.

Miles, S. & Kaplan, I. (2005) Using images to promote reflection: an action research study in Zambia and Tanzania. In *Journal of Research in Special Educational Needs*, Vol 5, No 2, pp 77-83.

Uvjeti

Kada su postavljena pitanja i rasprava više na osobnoj razini (npr. “odaberite sliku koja najbolje predstavlja Vase viđenje Vaše profesionalne kvalitete”), važno je da se sudionici osjećaju sigurnima i da među njima postoji međusobno razumijevanje i povjerenje.

Materijali

Set slikovnih kartica. Mogu se nabaviti već gotove kartica (npr.

http://www.managementboek.nl/boekeninfo.asp?CODE=rocqqqqcbihr&RefererID=NH_P_int) ili vlastoručno izraditi (koristiti razglednice, materijale na internetu itd.)

Mogu se koristiti različite slikovne kartice, ovisno o vrsti refleksije koja se namjerava prakticirati. Slike mogu biti metaforičke (npr. padobran, kaktus, životinje, boloni, itd.) ili mogu više biti usmjerene na stvarni život i stvarne razredne situacije, prikazujući nastavnike i učenike.

Snage i slabosti

Snage:

Refleksija pomoću slikovnih kartica je jednostavna i fleksibilna.

Može se koristiti za uvodni dio, za zagrijavanje ili kao najava dulje sesije.

Uporabom slikovnih kartica mogu se potaknuti implicitne ideje i usmjeriti diskusija na razmjenu mentalnih modela i osobnih konstrukata.

Uporabom slikovnih kartica, spoznajna i teorijska diskusija o kvaliteti nastavnika može se podignuti na osobnu razinu.

Slabosti:

Slikovne kartice same po sebi ne olakšavaju potpunu refleksiju. Dubina refleksije i njezine posljedice za profesionalni razvoj ovise o kvaliteti diskusije, elaboraciji pitanja za refleksiju, itd.

Uporaba slikovnih karata ne stimulira sustavnu analizu kvalitete nastavnika.